

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcov: **1/ Ing. M.**, bytom F., **2/ Ing. I.**, bytom M., obaja právne zastúpení JUDr. A., N., proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Bratislave**, Pekná cesta č. 15, Bratislava, za účasti: 1/ Mgr. M., bytom Z., 2/ Ing. J., bytom Z., 3/ RNDr. L., bytom B., 4/ M., bytom N., 5/ E., bytom V., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 116/08-se zo dňa 18.12.2008, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 99/2009-59 zo dňa 12.11.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 99/2009-59 zo dňa 12.11.2010 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zamietol podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. Xo 116/08-Se zo dňa 18.12.2008, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Správy katastra pre hlavné mesto SR Bratislava č. X-1361/07 zo dňa 2.6.2008 o zamietnutí návrhu žalobcov na opravu chýb v katastrálnom operáte v zmysle § 59 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“). O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom. Konštatoval, že v danom prípade zo strany žalobcov a ani šetrením správnych orgánov nebola zabezpečená verejná listina, prípadne iná listina, nepochybne preukazujúca, že žalobcovia majú právo prechodu cez pozemky s parc. č. X.X. a X. vedené na LV č. X. a X., v k. ú. S.; nebolo preukázané ani to, že vlastníci dotknutých nehnuteľností majú vedomosť o existencii práva prechodu zaťažujúceho ich pozemky. Krajský súd poukázal na notársku zápisnicu č. N 586/68 NZ 585/68, z ktorej vyplýva, že vlastníci pozemkov parc. č. X. a X. nadobudli vlastnícke práva k nim bez tiarch. Argumentoval, že právo prechodu, teda vecné bremeno k nehnuteľnosti, je takým inštitútom, ktorý nemožno na LV zaviesť formou opravy, ale musí byť nepochybne a určito preukázané.

Krajský súd dodal, že ak došlo k zmene práva k nehnuteľnostiam na zákale vyššie uvedenej notárskej zápisnice, bolo možné predmetnú kúpnu zmluvu napadnúť formou žaloby o neplatnosť právneho úkonu v časti týkajúcej sa vecného bremena. Žalobcovia však takúto žalobu nepodali.

Námietky žalobcov o pochybeniach správnych orgánov spočívajúcich v nedoručovaní písomností zvolenému právnomu zástupcovi v správnom konaní a v nezrozumiteľnosti oznámenia o začatí správneho konania krajský súd nepovažoval za relevantné, pretože v administratívnom spise žalovaného sa žiadna tvrdená plná moc nenachádzala a žalobcovia ju ani nedoložili a z upovedomenia správneho orgánu bolo zrejmé, čoho sa týka. Za nedôvodné označil krajský súd aj námietky žalobcov o odňatí možnosti správnym

orgánom vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a navrhovať dôkazy, pretože ako je zrejmé z administratívneho spisu žalovaného – oznámenie o začatí konania spolu s popisom a predpokladaným výsledkom rozhodnutia bolo žalobcom riadne doručené v januári 2008 a do vydania rozhodnutia 2.6.2009 mali dostatočne dlhú dobu na využitie svojich procesných práv účastníkov správneho konania.

Žalobcovia 1/ a 2/ včas podaným odvolaním navrhli rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a vrátiť vec na nové konanie. V odvolaní v podstate zotrvali na svojej doterajšej argumentácii s tým, že podľa ich názoru v zmysle § 59 ods. 3 katastrálneho zákona možno o odstránenie chýb v katastrálnom operáte požiadať kedykoľvek a správa katastra je povinná opravu vykonať. Dôvodili, že nezákonnosť postupu správnych orgánov spočívala v tom, že pri prečíslovaní pozemkov nezapísali na LV č. X. a X. existujúce právo služobnosti prechodu, pričom zmena v osobe vlastníkov ani prečíslovanie pozemkov nemajú mať žiaden vplyv na vznik, zmenu či zánik služobnosti. Zdôrazňovali, že právo služobnosti prechodu chodníkom 1,5m širokým pre vlastníkov vzniklo zákonným spôsobom a bolo zapísané v pkv. X., k. ú. B.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznil, že správa katastra postupovala správne, keď odmietla vykonať opravu údajov na LV č. X., pretože zápis na LV bol v súlade s najnovším zápisom notárskej zápisnice, podľa ktorej bolo „právo k nehnuteľnosti bez tiarch“. Správa katastra tak nemala žiadnu zákonnú možnosť ani dôvod vykonať akúkoľvek opravu, pretože zápis na LV bol v súlade so zapisovanou listinou. Dodal, že pokiaľ došlo ku chybe pri starších zápisoch na LV, je možné domáhať sa prípadného práva len prostredníctvom súdu; opravou údajov totiž nemožno riešiť spor o právo.

K odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadrili aj vedľajší účastníci, ktorí poukazovali predovšetkým na predložené listiny plne podporujúce rozhodnutie žalovaného – že pôvodní vlastníci nadobudli nehnuteľnosť bez akýchkoľvek tiarch. Vyplýva to aj zo znaleckého posudku. Dodali, že vlastníci pozemkov zapísaných na LV č. X. využívali ako prístupovú cestu chodník č. X. vedúci k pozemku č. X. a X. a zdôraznili, že táto skutočnosť bola

akceptovaná, keďže vlastníci pozemkov na LV č. X. disponovali platným LV, na ktorom služobnosť prechodu uvedená nebola.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1/ a 2/ nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 21. júna 2011 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že žalobcovia sa svojim návrhom predloženým správe katastra dňa 16.10.2006 domáhali zapísania služobnosti prechodu chodníkom 1,5m širokým cez pozemky parc. č. X.X. a X. zapísanými na LV č. X. v k. ú. S., na ich pozemok s tým, že toto právo bolo zaznačené vo vložkách pozemkovej knihy č. X. a č. X.. Správa katastra ich návrh posúdila ako návrh na začatie konania o oprave chýb v katastrálnom operáte v zmysle § 59 ods. 3 katastrálneho zákona.

Správa katastra rozhodnutím č. X 1361/07 zo dňa 2.6.2008 návrhu žalobcov nevyhovela s odôvodnením, že opraviť chybu v katastrálnom operáte možno s poukazom na § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona len ak ide o chyby vzniknuté pri zápise verejných a iných listín činnosťou správneho orgánu, ak je chybný údaj zřejmý. Týmto spôsobom možno opravovať údaje, ak od zápisu listiny po opravu zápisu nenastali ďalšie právne zmeny, pretože inak by bola vyvrátená hodnovernosť údajov katastra. Uviedla, že žalobcami predložené neoverené fotokópie pkv. vložiek nevychádzali z údajov katastra pretože konfigurácia pozemku parc. č. X. bola zmenená a vlastnícke právo (v súčasnosti na LV č. X.) bez vyznačenia vecného bremena nie je totožné so zápisom v pkv. vložke.

Žalovaný na odvolanie žalobcov prvostupňové rozhodnutie správy katastra potvrdil, pretože z notárskej zápisnice č. N 586/68 NZ 585/68 z 29.10.1968 (kúpna zmluva o nadobudnutí vlastníctva k pozemku parc. č. X.) vyplýva, že kupujúci nadobúdajú

nehnutelnosti bez tiarch. Keďže zápis práva bol vykonaný v súlade s uvedenou zmluvou, nebolo možné vyhovieť návrhu na opravu chyby. Uviedol, že v prípade, aby došlo k pochybeniu pri prvom zápise práv do bývalej evidencie nehnuteľností, pri ktorom sa vychádzalo z predložených PK vložiek tým, že nebol vykonaný zápis služobnosti na LV, je potrebné domáhať sa určenia práva k nehnuteľnosti prostredníctvom súdu. Právo prechodu, pôvodne evidované v PK vložkách č. X. a X. ešte pred zápisom z roku 1964, však bolo dotknuté ďalšou zmenou - kúpnu zmluvou, o ktorej bola spísaná vyššie uvedená notárska zápisnica, v ktorej notár konštatoval, že nehnuteľnosti boli bez tiarch.

Podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra aj bez návrhu

- a) opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra,
- b) v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybné zakreslené hranice pozemkov,
- c) v súčinnosti so štátnymi orgánmi, obcami, notármi, ako aj s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví údaje katastra spôsobené chybami v písaní a počítaní a inými zrejmych nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov, vo verejných listinách a v iných listinách.

Odvolačí súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom správnych orgánov a krajského súdu, že neboli splnené podmienky pre vykonanie opravy v katastrálnom operáte, ktorá mala spočívať podľa návrhu žalobcov v zapísaní práva (služobnosti) prechodu chodníkom cez pozemky parc. č. X.X. a X.. Opravu v katastrálnom operáte možno vykonať len v prípadoch taxatívne vymenovaných vo vyššie citovanom ustanovení § 59 ods. 1 katastrálneho zákona. V predmetnej veci je bez všetkých pochybností zrejmé, že žiadna z uvedených situácií nenastala. Údaje, ktoré správa katastra zapísala do katastra nehnuteľností, boli v súlade s notárskou zápisnicou (kúpnu zmluvou) z roku 1968, v zmysle ktorej kupujúci nadobudli vlastníctvo k nehnuteľnostiam parc. č. X. a pôvodnú parcelu č. X. bez tiarch. Nebolo preto možné vykonať opravu tak, ako sa žalobcovia domáhali, pretože práve takým zásahom by došlo k rozporu katastrálneho operátu s verejnou listinou. Právo či služobnosť prechodu cez uvedené pozemky zriadené pravdepodobne bolo (ako to vyplýva zo žalobcami predložených podkladov, aj z kúpnej zmluvy zo dňa 9.3.1964), no ako

správne konštatoval žalovaný, nemožno vykonať opravu v katastrálnom operáte podľa § 59 katastrálneho zákona, ak medzi vydaním verejnej (alebo inej) listiny a žiadosťou o opravu operátu v súlade s jej obsahom nastali už iné skutočnosti, resp. zapísané zmeny v operáte na základe neskorších listín. Odvolací súd zdôrazňuje, že nemožno uložiť vlastníkom nehnuteľností parc. č. X.X. a X., aby strpeli právo prechodu cez ich pozemky, keď vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam nadobudli v dobrej viere a užívajú ich v presvedčení, že na nich neviaznu žiadne ťarchy.

Otázka existencie a platnosti dohody o zriadení služobnosti prechodu nemôže byť riešená v správnom konaní – v konaní o návrhu na opravu chýb v katastrálnom operáte. Pre takýto postup neboli splnené žiadne zo zákonných predpokladov. Túto otázku možno riešiť len v civilnom konaní na príslušnom okresnom súde.

Odvolací súd nezistil žiadne pochybenia v napadnutom rozhodnutí ani v konaní, ktoré mu predchádzalo. Správne orgány postupovali v súlade so zákonom, keď návrh žalobcov na opravu chyby v katastrálnom operáte zamietli.

Rovnako nemožno nič vyčítať krajskému súdu, ktorý sa podrobne zaoberal všetkými žalobnými námietkami, ktoré sú v podstate totožné s odvolacími námietkami a dospel k správne názoru, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného nedošlo k porušeniu zákona, práv a chránených záujmov žalobcov, pričom svoj právny záver, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, aj náležitým spôsobom odôvodnil.

Žalobcovia neuviedli v odvolaní žiadne iné skutočnosti, ktoré by záver o zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov a krajského súdu vyvrátili, jej odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a preto s poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcom vzhľadom na ich neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému zákon priznanie trov neumožňuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 21. júna 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová